

Az Európai Bizottság brüsszeli székhelye, a Berlaymont. 20 ezer tisztviselő munkahelye. FOTÓ: DM/QV

Fertőtlenítő és pletyka Brüsszelben

Megújulnak hazánkban az iskolák, épülnek az utak. A csillagos projektábrák ellenére még mindig kevesen tudják: mind-ehhez az Unió ad támogatást – 25 milliárd eurót 6 év alatt. De Brüsszel most magával is foglalkozik: decembertől él a reformszereződés, jönnek az EU „arcai”.

BRÜSSZEL
R. TÓTH GÁBOR

Mindenhol folyékony szappanhoz hasonló kézfertőtlenítőket látni manapság Brüsszelben, az éttermekben, a szállodákban, még az Európai Bizottság (EB) székhelyén, a Berlaymont-ban is. Az ember csak nyom egy kicsit belőle a kezébe, s máris helyettesítette a kézmosást. A H1N1 helyett így leginkább számos találgatás terjed manapság az EB háza táján. Hogy mi van a levegőben – persze a fertőtlenítőszag mellett? Elsősorban a lisszaboni szerződés életbelépéséről, az új összeurópai tisztségekről szóló számos pletyka.

November 19-én jelölik ki a közösség első állandó elnökét. Azt hallani a Berlaymont folyosóin: erős a támogatottsága Herman Van Rompuy belga miniszterelnöknek. Korábban első számú favoritként emlegették Tony Blair brit exkormányfőt, még most is felmerül a neve – bár esélyesebbnek tűnik Jean-Claude Juncker luxemburgi vagy Jan Peter Balkenende holland miniszterelnök. Nem véletlen a Benelux-hegemónia: kicsi és régi tagsággal bíró országból jöhet a befutó – lehetőleg néppárti tagsággal.

25 milliárd euró jut nekünk. 20 ezer tisztviselő és 10 ezer további alkalmazott, 40 főigazgatóság dolgozik csak a Berlaymont-ban a közel 500 millió lelkes közösség ügyein. Szigorú biztonsági felügyelet mellett: a liftekhez vezető utakhoz csak belépőkártyával jut el az ember, a bejáratnál átvizsgálják, mint a reptéren. Nekünk pedig érdemes átvilágítani néhány adatot: a 271 európai régió közül minden 4. GDP-je alacsonyabb, mint az EU-átlag 75 százaléka – a Dél-Alföld 43,5 százalékon áll. Az Unió idén 133,8 milliárd euróból gazdálkodik – a büdzsé harmada kohéziós támogatásra, infrastruktúrafejlesztésre, innovációra, beruházásra, oktatásra megy. Hazánk 2007 és 2013 között 25 milliárd euróra, 6500 milliárd forintra jogosult. Ebből épülhet például 330 kilométer gyorsforgalmi út, 35 ezer tanterembe kerülhet interaktív tábla.

Jellemző az EU-ra: patikamérleggel egyensúlyoz a tisztségek között. A 3 fontos feladat közül kettőt az európai parlamenti (EP) többséget bíró jobboldali néppárt kap, egyet a szociáldemokraták. Kell kicsi és nagy, „rég” és „új” (értsd: 2004 óta csatlakozott) tagállam is – utóbbiak a lengyel Jerzy Buzek EP-elnöké választásával máris reprezentáltak. A baloldali így várhatóan a kül- és biztonságpolitikai főképviseleti tisztség lesz. Eddig David Miliband brit külügyminisztert emlegették – csakhogy állítólag ő

nem vállalná. Massimo D'Alema volt olasz miniszterelnök és Alfred Gusenbauer osztrák exkancellár neve még a kalapban van.

E két tisztség birtokosa lesz december elsejétől, a lisszaboni szerződés hatályba lépésétől az EU „arca” – az Unió politikájának, illetve külügyeinek potentátja. De nem csak e két politikus élete változik a dokumentumnak köszönhetően. Sokkal inkább tiszteletben kell tartani például a kisebbségek jogait az Unióban – ettől fázott Václav Klaus cseh államfő, tartva a kollektív bűnösség elve miatt a második világháború után telepített németek és magyarok kárpótlási igényétől. Végül kompromisszum árán írta alá a reformszerződést: Csehország mentességet kap az Alapjogi Charta alól. A reformszerződés értelmében 751 képviselője lesz az Európai Parlamentnek, amelynek hatásköre, befolyása is megnő a döntéshozatalra.

– Ha egymillió EU-állampolgár aláírásával támogat

Kérdezzen az Uniótól!

Az EU legnagyobb problémája az, hogy állampolgárai nagy része nem jut információhoz arról, mi is történik Brüsszelben. Pedig számos információs portál üzemel. Például a Europe Direct irodáé, amely ingyenes kiadványokkal, állampolgári tudakozóval segít eligazodni abban, hogyan lehet például dolgozni, tanulni egy másik tagállamban, milyen szolgáltatások vehetők igénybe. Ingyenes vonala bármelyik EU-országból elérhető a 00-800-6789-1011-es számon, interneten pedig az europa.eu.int/europedirect/ címen.

egy kezdeményezést, azt az EB köteles beterjeszteni a parlament elé. Az Európai Tanácsban a kettős többség elve érvényesül: minimum 15 tagállamnak kell egyetértően egy adott ügyben, képviselve az EU népességének legalább 65 százalékát. Átláthatóbb lesz az intézményi működés,

demokratikusabb a szervezet – foglalta össze magyar újságírók előtt a változásokat Kovács László, hazánk rövidesen leköszönő EU-biztosa, a közös adók és vámügyek felelőse. – Nem lettem adótanácsadó, nem tudom gyorsabban kitölteni az adóbevallásomat – vallotta be. Számos javaslatával azonban kivívta a brüsszeli szakemberek elismerését. Öt év alatt egyetlen beterjesztését volt kénytelen újra kidolgozni, egyenként egyeztetve a 26 biztossal: a gyermekpelenka áfakulcsának kedvezményessé tétele ügyében.

Januártól vagy februártól állhat össze az új kabinet – mihez kezd utána a 70 esztendő politikusa? Mit szólna egy utazó nagykövetségi poszthoz? – Nem lenne ellenemre, sok kormányzati tényezővel van remek kapcsolat, külügy- és pénzügyminiszterekkel – fogalmazott Kovács László, akinek neve a napokban miniszterelnök-jelöltként is felmerült – nem zárja ki a magyar belpolitikába való visszatérést.

A FELÚJÍTÁSRA MÉG VÁRNI KELL

Kátyúzást kér a 43-as Egyesület

Még a tél beállta előtt felülvizsgálják a 43-as főútvonal állapotát, és elvégzik a karbantartási munkákat. A teljes felújításhoz – amit az út mellett élőket képviselő egyesület kér – központi döntésre van szükség.

MAKÓ
SZABÓ IMRE

A 43-as főútvonal felülvizsgálatát és a hibák haladéktalan kijavítását kérte nemrégiben a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-től egy makói civilszervezet, a 43-as Egyesület. Leveleikben többek között azt írták: az útburkolat állapota az időszaki javítások ellenére a teljes Szeged–Nagylak szakaszon siralmas. A hibák közt megemlítik a leginkább balesetveszélyes, tócsákért felelős kátyúkat.

Pécsi Norbert Sándor, a Magyar Közút kommunikációs menedzsere úgy tájékoztatta lapunkat: várhatóan

még a tél beállta előtt felülvizsgálják a 43-as főút burkolatának állapotát, majd ezt követően megteszik mindazt, amit a rendelkezésre álló forrásaik megengednek. A teljes felújításhoz központi döntésre van szükség, az útszakasz karbantartási munkáit addig is a lehetőségeikhez képest kiemelten kezelik, a balesetveszélyes kátyúkat pedig a lehető leghamarabb kijavítják.

Az egyesület még nem kapott választ a társaságtól. Egyik vezetője, Márton Imre azt mondta: ha majd a levél sem tartalmaz konkrétumokat, valószínűleg a figyelemfelkeltés más módjához folyamodnak, és az illetékes felügyeleti szervekhez fordulnak. Emlékeztetett rá: még egy évig biztosan a jelenlegi 43-ast használják a kamionok, de mások később is – állapota tehát fontos a rajta közlekedőknek és az út mentén élőknek is.

Megtelt a szegedi Dugonics temető

Nincs szabad sírhely a szegedi Dugonics temetőben, amelyet az évek során panel- és társasházakkal építettek körül. Mórahalmon még legalább száz évig temetkezhetnek az emberek, a csongrádi katolikus temetőben azonban szintén telt ház van.

CSONGRÁD MEGYE
MUNKATÁRSUNKTÓL

Az év első nyolc hónapjában 64 ezer 417 gyermek született, 2,3 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. A halálozások száma 86 ezer 942 volt, ami 0,5 százalékkal magasabb tavalyhoz képest – közölte a legfrissebb adatokat a Központi Statisztikai Hivatal. Hazánk népessége évtizedek óta folyamatosan csökken – a végtelenségig elbírája a temetők a halottakat?

Az önkormányzati tulajdonban levő Belvárosi, Tápai, Dorozsmai és Gyálaréti temető Hódi Lajos, a Szegedi Testamentum Kft. tanácsadója szerint bizonyosan. – Hetven százalékban hamvasztásos temetést kérnek az emberek, egy egyszemélyes sírba a jogszabály szerint akár hat urna is elhelyezhető – beszélt Hódi Lajos arról, hogy a kö-

Házak szorításában a Dugonics temető. FOTÓ: KARNOK CSABA

zéljövőben nincs napirenden a fent említett temetők terjeszkedése. Ráadásul a sírkertek a települések szélén fekszenek, igény szerint akár növelhetnék is területüket.

Nem így a Rózsa utcából nyíló Dugonics temető, amelyet az évek során a köré épülő panelházak miatt valóságos betondzsungel vesz körül. Amászka

László, a felsővárosi plébánia vezetője az üzemeltetésükben álló sírkerttről elmondta: a temető a lakóházak miatt valóban nem tud tovább terjeszkedni. – Aki új sírhelyet szeretne váltani, azt más temetőbe kell irányítaniuk. Nyughely csak akkor szabadulhat fel, ha a hozzátartozók lemondják annak megváltását – mondta a plébános.

A mórahalmi temető felelős fenntartója a helyi római katolikus plébániahivatal. Joó Balázs plébános a többi megkezdett kisteleptülési egyházi vezetőjéhez hasonlóan úgy nyilatkozott, hogy még óriási területek állnak rendelkezésükre. – Száz évig még biztosan temetkezhetnek Mórahalmon az emberek – mondta.

Csongrádon sincs hely

A makói római katolikus temető 6 hektáros. A plébániahivatalban elmondták, hogy sírhelyek ennek csak kétharmadán vannak, a többi még szabad terület. A csongrádi római katolikus temető gondnokságán viszont azt közölték, hogy a sírkert körülépítése miatt temetetlen helyek már nincsenek, csak a megváltatlan sírhelyeket tudják újraértékesíteni. Németh László, a hódmezővásárhelyi római katolikus plébánia vezetője elmondta, hogy temetőjük negyede még szabad. A most szántóként használt terület nagysága a következő 25–30 évre elegendő, utána viszont már nem tudnak tovább terjeszkedni.